

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองแรงงานของลูกจ้าง: ศึกษาเฉพาะกรณีในสถานประกอบการประเภทโรงแรม อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี” โดยการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองแรงงานของลูกจ้างในสถานประกอบการประเภทโรงแรม อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองแรงงานของลูกจ้างในสถานประกอบการประเภทโรงแรม อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี แต่ละระดับกลุ่มต่าง ๆ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ตำแหน่งงาน และอายุงานในระบบการจ้างงาน เพื่อศึกษาวิเคราะห์ถึงสาเหตุที่ทำให้ลูกจ้างในสถานประกอบการประเภทโรงแรม อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองแรงงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ ลูกจ้างที่ทำงานในสถานประกอบการประเภทโรงแรม อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานีที่อยู่ในทะเบียนสถานประกอบการของสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 388 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองแรงงานของลูกจ้างที่ทำงานในสถานประกอบการประเภทโรงแรม อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที-เทสต์ (t-test) สำหรับตัวแปร 2 กลุ่ม และใช้การทดสอบการวิเคราะห์ความแปรปรวน (One-way ANOVA) สำหรับตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่ม และทำการเปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé) โดยใช้ค่าระดับมีนัยสำคัญ .05 และทดสอบสมมุติฐาน การศึกษาสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 60.05 มีอายุ 31-35 ปี ร้อยละ 34.02 รองลงมาคือ อายุ 26-30 ปี ร้อยละ 28.35 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 39.69 รองลงมาคือ อนุปริญญา/ ปวส./ ปวท. ร้อยละ 21.39 รายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท ร้อยละ 34.28 รองลงมาคือ รายได้ต่อเดือน 5,001-10,000 บาท ร้อยละ 30.67 ส่วนใหญ่ตำแหน่งพนักงานที่ปฏิบัติงานในส่วนสำนักงาน ร้อยละ 36.34 รองลงมาคือ พนักงานระดับหัวหน้างานขึ้นไป

ร้อยละ 28.35 มีอายุงานในระบบการจ้างงาน 4 ปี-6 ปี ร้อยละ 39.69 รองลงมาคือ อายุงานในระบบการจ้างงานน้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ปี ร้อยละ 24.23

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองแรงงาน

ผลการศึกษาพบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองแรงงานของลูกจ้าง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองแรงงานอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ประเด็นคำถามที่มีผู้ตอบถูกมากที่สุด คือ กฎหมายคุ้มครองแรงงานที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน คือ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2551 และประเด็นคำถามที่ตอบผิดมากที่สุดคือ หลังจากลูกจ้างทำงาน 4 ชั่วโมง นายจ้างต้องจัดเวลาพักระหว่างการทำงาน ไม่น้อยกว่าหนึ่งชั่วโมง

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

ลูกจ้างที่มีเพศ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองแรงงานไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย แต่ลูกจ้างที่มีอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และอายุงานในระบบการจ้างงานต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองแรงงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 สาเหตุที่ทำให้ลูกจ้างขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองแรงงาน

พบว่า สาเหตุที่ทำให้ลูกจ้างขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองแรงงาน 5 อันดับแรก คือ นายจ้างเปิดโอกาสให้ลูกจ้างน้อย ปิดกั้นและขาดความใส่ใจที่จะให้ลูกจ้างรู้กฎหมายรองลงมา ลูกจ้างขาดความรู้ความเข้าใจเพราะว่า อาจจะเห็นว่าเป็นเรื่องไกลตัว และเข้าใจยาก ลูกจ้างไม่มีความสนใจในการรับรู้ข้อมูลกฎหมายคุ้มครองแรงงาน นายจ้างไม่จัดให้ลูกจ้างเข้ารับการอบรม เมื่อหน่วยงานราชการมีการจัดอบรมกฎหมายคุ้มครองแรงงาน และการประชาสัมพันธ์ การสื่อสารไม่ทั่วถึงหรือน้อยเกินไป ควรจะมีการแจกแผ่นพับจัดบอร์ดให้ความรู้และทำเว็บไซต์เผยแพร่

การอภิปรายผลการวิจัย

อภิปรายผล

จากการวิจัย ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองแรงงานของลูกจ้าง พบว่า ความรู้ความเข้าใจของลูกจ้างเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองแรงงาน อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ ยุทธจักร งามขจิต, ศิริวัฒน์ เพ็ชรายุทธ และพีระพันธ์ ไกรเดช (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทดแทนในโครงการประกันสังคมของผู้ประกันตน เขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่ผู้ประกันตนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทดแทนโครงการประกันสังคม ระดับปานกลาง สอดคล้องกับ อรพรรณ อรุณวิภาส (2549)

ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความรู้และการใช้สิทธิจากการเป็นผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 กรณีศึกษาลูกจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมความรู้ของผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ผู้ประกันตนมีความรู้ระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 34.05 จากคะแนนเต็ม 54.00 สอดคล้องกับ มานิตย์ วานิชวัตถากร (2545) ทำการวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจ และปัญหา การละเมิดสิทธิอันพึงควรได้รับตามกฎหมายของลูกจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมของนิคมอุตสาหกรรม มาบตาพุด จังหวัดระยอง ผลการวิจัยพบว่า ลูกจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม ในภาพรวมมีระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิอันพึงควรได้รับตามกฎหมาย ในภาพรวมอยู่ในระดับที่มีความรู้ความเข้าใจ ปานกลาง ร้อยละ 58.00 ในความคิดเห็นของผู้วิจัยเห็นว่าอาจเป็นเพราะลูกจ้างไม่ได้รับความรู้ที่ละเอียด ถูกต้องและชัดเจน ทำให้ไม่มีความเข้าใจในกฎหมายคุ้มครองแรงงานของลูกจ้าง ประเด็นคำถาม ข้อที่ตอบผิดมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ หลังจากลูกจ้างทำงาน 4 ชั่วโมงนายจ้างต้องจัดเวลาพัก ระหว่างการทำงานไม่น้อยกว่า หนึ่งชั่วโมง กรณีที่ลูกจ้างกระทำความผิดและนายจ้าง มีหนังสือเตือน มีผลบังคับใช้ได้ไม่เกิน 1 ปีนับจากวันที่ได้รับหนังสือเตือน และลูกจ้างประสบอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วย เนื่องจากการทำงานให้ถือเป็นลาป่วย ได้ตามความเหมาะสม

จากการวิจัยพบว่า อายุของลูกจ้างที่ต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครอง แรงงานแตกต่างกัน และระดับการศึกษาของลูกจ้างที่ต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย คุ้มครองแรงงานแตกต่างกัน สอดคล้องกับ ยุทธจักร งามขจิต, ศิริวัฒน์ เพ็ชรายุทธ และพีระพันธ์ ไกรเดช (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทดแทนในโครงการ ประกันสังคมของผู้ประกันตน เขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ผลการศึกษาพบว่า โดยใน ภาพรวมผู้ประกันตนที่มีอายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ที่แตกต่างกันจะมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ สิทธิประโยชน์ทดแทนของผู้ประกันตนในโครงการประกันสังคมที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติในความคิดเห็นของผู้วิจัยเห็นว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองแรงงาน แตกต่างกันนั้นได้รับอิทธิพลจากลักษณะเฉพาะส่วนบุคคลของลูกจ้าง เช่น อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ อายุงานในระบบการจ้างงานสถานะทางเศรษฐกิจ รูปแบบการดำเนินชีวิต เพราะ ลักษณะเฉพาะส่วนบุคคลของลูกจ้างแตกต่างกันย่อมส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย คุ้มครองแรงงานแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง “ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองแรงงานของลูกจ้าง: ในสถานประกอบการกิจการประเภทโรงแรม อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานีพบว่า ความรู้

ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองแรงงานของลูกจ้าง อยู่ในระดับปานกลาง จากข้อค้นพบดังกล่าว ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

เชิงนโยบาย

จากการศึกษาพบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองแรงงานของลูกจ้าง อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ภาครัฐควรมีนโยบายในการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาอบรม และสัมมนาแก่ลูกจ้าง โดยกำหนดให้สถานประกอบการกิจการที่รับพนักงานก่อนเข้าทำงานต้องผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับสนนบทกฎหมายคุ้มครองแรงงานจากหน่วยจัดฝึกอบรม เช่น สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด เป็นต้น เพื่อที่จะสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง กฎหมายคุ้มครองแรงงานแก่ลูกจ้างในวงกว้างได้ โดยเน้นประเด็นข้อบังคับตามที่กฎหมายกำหนดซึ่งลูกจ้างยังไม่เข้าใจหรือเข้าใจผิดพลาดเป็นประเด็นสำคัญ

เชิงปฏิบัติ

1. จากการศึกษาพบว่า สาเหตุที่ทำให้ลูกจ้างขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองแรงงาน คือ ลูกจ้างขาดความรู้ความเข้าใจเพราะว่า อาจจะเห็นว่าเป็นเรื่องไกลตัว และเข้าใจยาก และ ลูกจ้างไม่มีความสนใจในการรับรู้ข้อมูล ดังนั้น หน่วยงานปฏิบัติการ ควรดำเนินการตามนโยบายภาครัฐอย่างเข้มงวด และทำงานเชิงรุกในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองแรงงาน เพื่อให้ลูกจ้างทุกคนตื่นตัวและสนใจที่จะรับรู้สิทธิขั้นพื้นฐานที่ตนเองพึงได้รับตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองแรงงานอย่างแท้จริง เพื่อจะได้ไม่เสียเปรียบต่อนายจ้าง

2. จากการศึกษาพบว่า สาเหตุที่ทำให้ลูกจ้างขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองแรงงาน คือ นายจ้างเปิดโอกาสน้อย ปิดกั้นและขาดความใส่ใจที่จะให้ลูกจ้างรู้กฎหมายคุ้มครองแรงงาน ดังนั้นหน่วยงานปฏิบัติการ ต้องสร้างความร่วมมือระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง เพื่อให้เกิดความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน โดยควรมีมาตรการเข้าไปส่งเสริม โน้มน้าวและสร้างแรงจูงใจให้นายจ้างมีทัศนคติที่ดีในการเข้ามามีบทบาทเป็นผู้ให้การสนับสนุนด้านการให้ความรู้เรื่องกฎหมายคุ้มครองแรงงานแก่ลูกจ้างของเขาเองด้วยการแสดงให้นายจ้างเห็นถึงโอกาสการใช้สิทธิประโยชน์ในการนำค่าใช้จ่ายที่ใช้ไปเพื่อการฝึกอบรมลูกจ้างว่า นายจ้างสามารถนำหลักฐานจากใบเสร็จรับเงินโดยตรงไปหักลดหย่อนภาษีเงินได้เพิ่มอีก 100% กรณีนายจ้างจัดอบรมกฎหมายคุ้มครองแรงงานให้กับลูกจ้างทุกคน หรือจัดส่งลูกจ้างเข้ารับการอบรมเมื่อหน่วยงานราชการจัดอบรมเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองแรงงาน เพื่อลูกจ้างจะได้มีความรู้ความเข้าใจสูงสุด

3. จากประเด็นคำถามที่ลูกจ้างผู้ตอบคำถามไม่เข้าใจหรือเข้าใจผิดพลาดนั้น หัวหน้าหน่วยงานปฏิบัติการในพื้นที่ มอบหมาย ส่งการเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้ดำเนินการเข้าถึงลูกจ้าง

ทุกคน โดยเน้นย้ำในประเด็นคำถามที่ลูกจ้างยังไม่เข้าใจหรือเข้าใจผิดพลาด ให้ลูกจ้างทุกคนได้รับความรู้และมีความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองแรงงานอย่างทั่วถึง รวมทั้งควรจัดให้มีช่องทางสื่อสารในการเข้าถึงให้ค้นหาอ่านได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว มากกว่าเดิม โดยใช้ภาษาที่ง่ายต่อการทำความเข้าใจ เช่น เปิดช่องทางอินเทอร์เน็ต วารสาร หรือแผ่นพับสรุปประเด็นคำถามสำคัญของกฎหมายคุ้มครองแรงงาน และส่งเสริมนายจ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดบริการเคลื่อนที่ให้ความรู้เรื่องกฎหมายคุ้มครองแรงงานแก่ลูกจ้างภายในสถานประกอบการกิจการให้มากขึ้น

เชิงวิชาการ

1. จากผลการศึกษาพบว่า ความรู้ความเข้าใจของลูกจ้างเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองแรงงาน อยู่ในระดับปานกลาง หน่วยงานผู้ปฏิบัติโดยเฉพาะสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด ควรเน้นทำงานเชิงรุกในการส่งเสริมจัดกิจกรรม หรือจัดนิทรรศการเผยแพร่กฎหมายคุ้มครองแรงงาน และติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานรวมทั้งมีการประเมินผลว่าลูกจ้างมีความรู้ความเข้าใจดีขึ้นในทางดีขึ้นแค่ไหนอย่างไร แต่หากว่ายังไม่ดีขึ้นให้ดำเนินการซ้ำอย่างต่อเนื่อง
2. งานวิจัยฉบับนี้ได้ทำการศึกษาเฉพาะลูกจ้างในสถานประกอบการประเภทโรงแรม อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี เท่านั้น ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไป ควรที่จะทำการศึกษาลูกจ้างในสถานประกอบการประเภทอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้น เพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทางในการนำไปพัฒนาและขยายผลในการหาวิธีที่จะทำให้ลูกจ้างมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองแรงงานต่อไป สำหรับการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ ซึ่งเป็นการทำหรือผลิตผลงานทางวิชาการต่าง ๆ โดยควรพัฒนาแผนการความรู้เรื่องกฎหมายคุ้มครองแรงงานแก่ลูกจ้าง โดยให้ความสำคัญและเน้นย้ำประเด็นคำถามที่ลูกจ้างยังไม่เข้าใจหรือเข้าใจผิดพลาดเป็นสำคัญ
3. จากการศึกษาพบว่า ลูกจ้างขาดความรู้ความเข้าใจกฎหมายคุ้มครองแรงงาน เพราะว่าอาจจะเห็นว่าเป็นเรื่องไกลตัว และเข้าใจยาก และลูกจ้างไม่มีความสนใจในการรับรู้ข้อมูล จึงมีคำถามที่น่าสนใจว่า เหตุใดที่ทำให้ลูกจ้างไม่สนใจในการรับรู้กฎหมายคุ้มครองแรงงาน แสดงสะท้อนให้เห็นว่า กฎหมายคุ้มครองแรงงานไม่ได้ช่วยให้ชีวิตความเป็นอยู่ของลูกจ้างดีขึ้นหรือไม่ ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาต่อไปว่า กฎหมายคุ้มครองแรงงานมีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงคุณภาพชีวิตของลูกจ้างให้ดีขึ้นหรือไม่